

مجموعه اخبار
اداره خانه سی بك اوغلامه جاده کبرده نوسرو 70

MEDJMOUA-I-AHBAR
JOURNAL QUOTIDIEN
Bureau: 65 Grand'Rue de Péra

65 Իտարէլանէմիդ Պէյոդուլունտա ճառարէի քէպիրտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 13 ԱՊՐԻԼ

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՐՇԱԿ ԶՊԱՆԵԱՆԻՆ ԹԱՏԵՐԱՌԱՂԸ

Համակրելի բանաստեղծ բարեկամիս Մուսթխաւերէն ունեցանք Լուսոյ խաւեր: — Ազգային թատրոնին սիրահարները ուրախ զիջեր հպարտութեամբ ողջունեցին յանձին Արշակ Զօպանեանին այն նոր արշալոյսն, որ տարակցաւ չունինք թէ պիտի ըլլայ համակրականափառ: Ներկայարարի միջակ յաջողութեան և գերեզմանէն փախող աղկան ալանդակ խառնակութեան վրայ, Մուսթխաւերը եղաւ յաղթութեան դափնի մը Հայ թատրոնին համար, որ կէս դարէն ի վեր լուսութեան, մոռացութեան և ամոթեան էր դատապարտուած:

— Արշակ Զօպանեան մեր թատերական բեմին հաղորդելով առաջին գործունէութեան ոգին, արժանացաւ մեր ամէնուս երախտագիտութեան:

— Պոլսական հայ կեանքի բայց աւելի ճիշդ հայ ռասմի կիներու կատարեալ նկարագիրն էր այդ Մուսթխաւերը, խաղին նիւթն ալ, լեզուն ալ կը յիշեցնէ մեզի այն դէմքերը, այն խաթուն տուտուններն, որոնց ներկայացուցիչները դեռ շատ են մեր մէջ: Յայտնուած գաղափարները, ի գործ դրուած կանցքի ուրողայինները, ժամի վերնատան բամբասանքները, ուրիշին պատուը մէկ ստղի ընդ փախուցները, մեզի շատ բաներ հասկնացնին և մեր առտին կեանքին տկար ու թերի կողմերը ի վեր հանեցին: Երբեք գրագէտն որ կ'ուսուցնասիրէ մեր անհատական բարքերուն նկարագիրը, սքանչելի հետեւութիւններ հանեց ուրախ գիշերուան ներկայացումէն, որուն նմանները կը բաղձանք տեսնել բազմապատուած: Թերեւս այս միջոցս իր սենին մէջ ամէնէն օգտակար սպեղանին ըլլայ հայ գեղեցիկ սենին բարքերուն ներած զերքերը դարմանելու համար:

— Ուրախ զիջեր Վէրտիի թատրոնը համախմբեալ էր հոն և ընտիր բազմութիւն մը մեծ մասամբ Բերայի հայ High-life-ն: Հոն էին մեր գրագէտներէն, հրապարակագրերէն, մամուլի ներկայացուցիչներէն շատերը, սրոնք եկած էին ծափահարելու իրենց գաղափարակիցը: գոհունակութեան ժպիտը կը տեսնուէր իրենց երեսը և հանգիստականաց մէջ կը տիրէր ընտանեկան մտերմութիւն մը: — Պաշտին նիւթը շատ բնական է: Գիշտով հայր մ'որ իր դատեր ձեռագործի աշխատութեամբ կ'ապրի: Խեղճ աղջիկը կը նշանուի բարեկեցիկ ժամագործի մը հետ: Գեղեցիկութիւնը, աղքատութիւնը ընկերութեան աչքին փուռն է: Ուրիշ ընտանիք մը — մայր ու աղջիկ — առմենէն հրէշ սուտերը կը հնարեն այդ խեղճ աղջկան վրայօք անոր նշանածին միտքը պղտորելու համար: Բամբասանք,

սուտ պատմութիւններ, անարգական և վերջապէս անպատիւ միջոցներու ձեռօք կը հասնին իրենց նպատակին: Խեղճ աղջիկն իր նշանածէն լքուած, կը մեռնի հիւսիսախորով:

— Նիւթը սքանչելի էր և այս բնականը Զօպանեան համեմատ էր այն հայերէնով որ այսօր կը լսուի Գուսթ-գաբուի և Նէնիշէի իր մէջ: — Գերասիմեանին ալ յաջող էին իրենց գերերուն մէջ և թէպէտեւ ամբողջ թատերախաղը ունէր ինչ ինչ մանր ու մուրթ թերութիւններ, բայց ընդհանրապէս գոհացուցիչ էր: Միայն խօսակցութեանց մէջ կը լսուէին կրկնութիւններ և երբեմն երկայնածիփ էին, բայց հեղինակին անգրասիկ երախտայրիքն ըլլալուն ներքին էին ասոնք ալ:

— Քաջակերտութեան արժանի է նաեւ դերասանական խումբը: Ի մասնաւորի պիտի յիշատակեմ Օրդ. Քնարը, որ իր դերին մէջ յաջողեցաւ կատարելապէս: Տիկին Ֆատուլեանեան մեր կատարելագոյն գոյն գերասանուհին կը մնայ իշտ: Նոյնը նուազ փոխաբերութեամբ կ'ըսեմ Օրդ. Ազնիւին համար: Օննիկին և Համբարձումին դերակատարները բնականութեան օրէնքը պահած էին:

— Յիշատակութիւն մը նուիրենք նաեւ Պ. Արմանեանին, որ երաժշտութեան անխնայ ներկայացուցիչն է: Կը մաղթեմ որ յաջողի իր արուեստին մէջ և զարդն ըլլայ հայ երաժշտութեան:

— Վերջապէս խիստ քննադատութեան ընդէն չեմանցներ Զօպանեանը, որուն առաջին փորձն ըլլալուն այս խաղը, չ'արժեք աւելի երկարել այս նիւթիս վրայ:

Ուրեմն յաջողութիւն, յարատեւութիւն կը մաղթեմ իմազնիւ բարեկամիս: Բերա, 12 Ապրիլ 93

ՅՈՒՂ: Յ. ԱՆԱՆ

ԹԵՔԶԻՊ

Շարք գաթօլիքիւնէ պիւր հմրի խայր օլարագ, ումուրը խայրիւնէ սարֆ օլունմագ իւզը, Բարա հազըթիւնի ձանիպիւնտէն կաթ ողիկոս-Բաթրիք ըրիթ:

պէթլու Ազարեան էֆէնտի հազըթիւնի 150.000 Փրանք թէվտի իտիմիլ օլտուղունա տաիր Մօնիթէօրտէ, վէ անտէն նազլէն պիւզտէ վէ սաիր զազէթալարտա կէօրիւլէն հազմատիսին ասլ ու էսասը օլմատըղը թահգըղաթը արիւրէ միզաէն անլալըմը տըր:

ԹԵԼԵԿՐԱՓ

Բարիս 22 ապրիլ: — Մէհմետ Կանանըն մալիէն գոմիսիօնու, միւսքերաթ ըուսուսուսունա ինրա իտիլէնէ իսլահաթըն 1893 պիւտտէսի միւզաթըթընըն խիթամընտա ինրասընա գարար վէրմիլ տիր:

Բէթրէսպուրկ 22: — Հիւքիւմէթ պան:

գասընըն նազտը մէվճուտու 18.008.000 ըուպլի արթմը, վէ հալը հազըրտա նազտը մէվճուտու 100.240.000 ըուպլիէն պալիղ օլմուլ տուր: Պազինէ հիսապընա օլարագ մէվճուտ պուլունան ազէն տախի 8.044.000 ըուպլի թէգաբիւտ իլլէմիլ, վէ մէհմուր 52.188.000 ըուպլիէն պալիղ օլմուլ տուր:

Լօնտրա 22: — Մէհմետ մէպուսան՝ Իրլանտա գանուրը ճէտիտ լաիհասընը իքինճի գրաթտա 304 ըէյէ գարը 347 ըէյ իլլէ թաստիգ իլլէմիլ տիր:

Պէլլրատ 22: — Մալիէն նազըրը ճէտիտի պիր միւլաթաթ էսնասընտա թիւթիւն վէ թուղ ըուսուսուսըն պէր միւլալը սապըգ տիւեուէն իտարէսինէ թէրք օլունմագընը պէնան իթմիլ տիր:

Բարիս 23: — Ժէնէրալ Տօտս՝ Ֆրանսաեան կիթմէք իւզը, Գօնթօնուտան վաթօրա ըաթիպ օլմուլ տուր: Միւշաբիլէյի ժէնէրալըն պա թէլէկրաթ իշարընա կէօրէ, Տահմէյտէ ասայիլ պէր քէմալ օլուպ, Ֆրանսըզ վէ Ալման միւսթէմիլքեթընըն թայիլի հուսուտընա միւլուր գոմիսիօն՝ իքմիլ վազիթէ իթմիլ տիր:

ՍԱՐՐԱՑԻՅԷ

Տարիէի մալիէնէն նազըր նազիթ բաշա հազըթիւնիւն թահթը ըրեաթէթիւնիտէ մէհմուր մալիէն ըլլաիր Իպրահիմ էֆ. օրման վէ մատնէ միւտիրի Գուսուսմեան Պետրոս էֆ. վէ մէսքիւքեթըն Շահանէ միւտիրի Քեմալ էֆ. հազարաթըյա մէսքիւքեթըն Շահանէ չաշի մէմուրը Մ. Մօրօտան միւրէքէպ օլարագ տիւն պիր գոմիսիօնը մախսուս ինիգատ իտէրէք, մէսքիւքեթըն հազընտա պազը միւզաթէրաթ իլլէ իլթիլալ իտիլմիլ տիր:

Սէլանիք - Տէրիսատէթ իլթիսագ խաթըր իւնվանը իլլէ թէսմիլէ իտիլէն Տէտէ-աղան - Սէլանիք խաթըր իլլէն պէհէրէ 500 Փրք. գըյմէթիւնտ օլմագ իւզըն պու կիւն 100 պիւն թահթիլ մէվգըր թէտալիւլէ չըգարընմագ տըր: Թահթիլաթը մէգըրէն գօնսօլիտիւր կիպի թէլէմիւնթը մուսթապա թահթընա ալընմը օլտուղունտան, տէվէթ էսհամը տէրէնէսիտէ չալիլէ կէմմիլէթ օլաճագ տըր: Ֆաիլի երգտէ 3 նիսպէթիւնտ տիր քի, պու հիսապճա թահթիլ պաշընա 15 Փրք. խապէթ իթմիլ օլունտուր: Մէվգըր թէտալիւլէ վազը գըյմէթի 282 պուշ. եանի երգտէ 55 պուշ. Փրանք տըր:

Բըթի Գօթ զալէթասը՝ թէնպէթի ըէ. Ժիւրէթիլէ Սիկուրթա չիւրէթի թահթիլաթընտա կէօրիւլիւլիւ իւզըն, իշպու չըմէնաթէր թահթիլաթընտա տախի եալընըզ մէմալիքի Օսմանիէտէ

Սէլէլիլի բէշին 120 = 6 պուրը 60 = 4էէ. իք քօ թա իւճըթի 30 = շէիք բօթտը 80 զուրուշ տուր:

Տէրճ իտիլէնէք իլանաթ իլլէն պըրճա բազարըգ օլունտուր:

Ղազէթաեա միւլթէպլիկ խուսուսաթ իլլէն 8. ԹօլԱՅԵԱՆ միւրաճաթ օլունտուր:

սաթըն ալընապիլէնէ կիւնի պէնան իտիւր:

Տէրիսատէթ ըրիթըմ գոմբանիստընըն հիսսէտարանը, կըսէրիլէթի արա հազըր պուլունմատըղընտան, պիր այսօնրաեա թէլէթիլ ինթիմա իլլէմիլ տիր:

Իզմիր վէ Այտըն տէմիր Եօլու գոմբանիստընըն երգտէ 6 Փալիլ թահթիլաթը գոմբօնլարընըն մայիսի կիլիէնէն ի թիլապրէն թէլիտիլիսին պաշլանմագ տըր:

Տիւեուրը ումուլիլէ իտարէսինին կէ. չէն մարտ այը գարֆընտա վուգու պուլան հասըլաթը, չըգան սէնէ մարտ հասըլաթընտան 15 պիւն իրա Փազլա օլարագ 295.954 իրաեա պալիղ օլմուլ տուր:

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Սիւսա վիւսէթի տախիլիւնտէ էլլէնը գազարը գալմագալընը՝ մէքթուպի սատըր ալի իլիւլէֆատընտան վէ միւնթէլիսիլլիտէն Իհսան պէյն թէվիթիլ: Իզմիր ասքէրի Համիտիլ խաթաթաթնէսի թապիպի սանիլի պիւնպաշը Մուսթաֆա պէյն գալմագալընը թէվիլէ:

Իքինճի Փըրգաի Հիւմաեուէն գօմանտանը Փէրիք Շէվքէթի բաշա հազըթիւնիւն մուրասա նիշանը Օսմանի:

Իքինճի սընըք գոմիսիլլիտէն Եասէթ լիլիսիլէն թէպտիլլէն 3 իւնճիլ Սէնիտի նիշանլարը իհսան պուլլուլմուշ տուր:

Սէյեահաթ թարիֆիլլէ Տէրիսատէթի պուլունան ճօհօր հաթիլի հազըթիլլէն տիւնըն բազար իրթէսի ագչամը մապէյնի Հիւմաեուէն աղիմէթլէ, գաթը հազըթիլ Բատիլահիլ իլլէ միւլաթաթ իտէրէք, միւլթէագը պէն քէլիտէ օլունան զիւեաթէթի սէնիլէտէ միւլարիլէյի հազըթիլլէն՝ մաեթիլ մէմուլար իլլէ պէրապէր պուլունտուղլարը կիպի, սատրագամ վէ խարիճիէ նազըրը բաշալար հազարաթը վէ մապէյնի Հիւմաեուէն մէմուլիլի տախի հազըր պուլունմուշար տըր:

Հաթիլի միւլարիլլէյի, շէհրիլիլիտէն ալտէթիլնտէն էվլէլ մապէյնի Հիւմաեուէն տալթէթ պուլլուլարագ, վէլատէթի ըսալթէթէնահի մէնգըպէի ճէլիլէսի գրաթընտա հազըր պուլունմագ տըր:

— Ազապ-գարուսընտա քեալին թիւարէթի պահրիէ գաթթան մէքթէպիլին տէրպիլլէն մայիս իպլիթ:

տասնամեակ անցանք, մեք թէպէտ մէջքերէ կը բարձրանանք, բայց արդարեւ տեղի չունենանք, քանի որ իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշեն, քանի որ իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշեն, քանի որ իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշեն:

— Բո՛ւստանն ալ ինչպէ՛ս իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշեն, ինչպէ՛ս իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշեն, ինչպէ՛ս իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշեն:

Տիւնն սապա՛հ հէյնէթի մահաւո՛ւն էր Օսմանիէն հոգեւոր գործիչներէն մէկը, որ իրենց վէրքէն իրենց հետեւը կը քշէր:

Սուրէթի թէյնէր բէք բարադ օլուպ, սէֆեր Մահմուտ Նէտրի՛մ պէյ էֆէ. հազրէթի իւր սէֆարէթ էրքեանը տախի հազրէթ պուլունուլար տըր:

Հէյնէթ, Պրինտիպիէն միւթէ-վէճէն հարէթ իթմիշ տըր:

Գրալ հազրէթի շահան Ֆէհմի բալա հազրէթի Սէն Մօրիս է Լազար Նիշանընըն Կրան գօրտօն, վէ Նուրի պէյ հազրէթի մէջքիւր Նիշանըն Կրան օֆիսիէ ըրէթպէլէ-րիսի իթա իլլէմիշ տըր:

Հէյնէթի միւշարիլէյն Պրինտիպիէն կէօթիւրմիշ օլուն թալիա վաթօրը Հիւսնէնընըն գաթթա-նըյա զապիթանը չէրէֆիսն օլա-րադ, ապրիլն Աինսի կիճէսի Պը-րինտիպիէն միւթէմէլ պիր զիեա-ֆէթ իթա գըլընմըլ տըր:

Չիեա-ֆէթ տէ սալթանաթը Սէնիսն չէհ-պէնտէրի տախի հազրէթ պուլունուլար տըր: Գրալ հազրէթի, մէջքիւր վաթօր սիւաթիսի իւր զապիթանըն տախի միւթէլիֆ ըրէթպէլէրտէն Նիշանըն իթա իլլէմիշ տըր:

— Թիհարէթ վէ Նաֆիա Նազըրը վէ Բուսուլմաթ էմանէթի վէքիլի թէվֆիգ բալա հազրէթի տիւն սապահ մապէյնի Հիւսնէնըն պիլ ազիմէ, պազը իրատաթը Շէհրիեա-րիսի ալազ վէ թէլազգը իթմիշ տըր:

Պէտրի էֆէնտիսին Պասրաւա վիրու-տինէ գաւառ հաֆրիեաթ տէվամ իլլէմիշ, վէ քէնտիսինէ մուսնաթ օլունմաթը խուսուսու՝ Պասրա վի-րաթէթի վէքեալէթինէ պաթէլէկ-րաֆ պիլտիլիմիշ տըր:

— Պրանսա սէֆիրի Մ. Գամպօն ճէնապլէրի տիւն Պապը Ալիտէ սա-րազամ հազրէթի իւր միւլազաթ իթմիշ տըր:

— Իսթանբուլ տէվէթինին Տէրի-սաաթէթ սէֆիրի Մ. Բուսուլմաթըն զէվէնսի, պու կիւն Մարտիիեա միւթէվէճէն չէհրիմիզտէն հարէ-քէթ իսէնէթ տըր: Սէֆիրի միւշա-րիլէյն տախի խալէֆի Տէրիսաաթէ-թէ կէլիլ կէլմէզ հարէքէթ իսէնէթ վէ զէվէնսիլէ Մարտիիեա պու-լունուլար տէն սօնրա Իսթանբուլ կի-տէնէքէթ տըր:

— Պէյրութ իման վէ ըրիթմի՛ չիթէթինին ինչաթ իթմամպու-լան գըմըն էվէլիին գապուլը մու-վազաթը մուսնէնսին ինքա իթ-մէք իւզրէ ախիսին ինքա գըլընման մէնսի Նաֆիա ազաթնտան պիւ-պալը Սամի պէյ իւր ըֆէթիլէրինին խարճարճ մախսուլար օլուն պիւ-լիւր չիթէթ իթա իթմիշ տըր:

— Անատոլի տէմիր Եօլարը սա-հիպի իթմիեաթ Մ. Ալիքիտ Գաուլ-լաեա Վիւթէմպէրկ հիւքիւմէթի իթա իթմիշ տըր: Գաուլ-լաեա Վիւթէմպէրկ Նիշանըն իթա օլունարադ, միւթէլէյն չիթիսի զապիթանըն իւր ինքա իթմիշ տըր:

— Պազը թահգըթաթ գըլընմա չիւլէ վէ Գիւրպէլա ճիճէթինէ ալի-մէթ իթմիշ օլուն Պաղտատ միւթիլ-վաթը Մուսթաֆա բալա իթմալը թահգըթաթ իւր մէրքէզ օրտուի Հիւսնէնըն ալտէթ իլլէմիշ տըր:

— Պանգը Օսմանի թէքնէմանա-րընտան Բանճիրի պէյ էֆէ. հազրէթ-լէրի զէվէնսի իւր պիլթիսի պու-հաֆթա Բարիս վէ Լօնտրաեա միւ-թէվէճէն չէհրիմիզտէն հարէքէթ իսէնէթ տըր:

— Պիլճիւմէ տէվաթիլի ալիսն մէ-մուրիլի վէ խիւլէֆաթըն պուլունտան պէյլէ մահմէլի միւթիլէթիլէրինտէ սաաթ Յոսէ պուլունուլ, 10 պչ. տա ալտէթ իթմիշ տըր: Գըլընմա ինքա-մէ ճէլիլի Սաաթէթ թէնահիտէն տէ-վաթիլէ թէնսիլի գըլընմա թէքըրի ինքաթիլէն տիւնքի կիւն թէպիլիլի քէլիլէթ օլունմուշ տըր:

— Տիւնքի թարիլիլի Իզմիլտէն ա-լընան թէլէկրաֆ խապէրէրինէ Նէ-զալէն, 18 զըլթա Պրանսըլ սէֆի-նէի հարպիսի գօմանտան վէքիլի գօնթը ալթըալ Բօնթի իւր, մէջ-քիւր սէֆինէլը զապիթանը չէրէ-ֆինէ օլարադ էվէլէրի կիճէ պիր զիեաթէթ վէքիլիլ տըր:

Մէջքիւր տօնանմա գօմանտանը վիսաթիւրալ Վիսիլի Իզմիլտէն տախ-րիլ հիւքիւմէթէ կիտէրէք, վալի բալա հազրէթիլէրին զիեաթէթ իթ-միշ տըր, վէ պիր ազ սօնրա միւշարի-լէյն հազրէթիլէրի՝ ալթըալ ճէնապլէ-րինին րաթիպ օլունուլ վաթօրա կի-տէնէք, իստէի զիեաթէթ իլլէմիշ-լէր տըր:

— Նաթուլտէն ալաֆ. ապրիլ 24 թարիլիլիլ տընան պիր թէլէկրա-ֆա կէօրէ, բըննա Գիւրտիսինտ, զէվ-ճէսի վէ մաթէթիլլէ Նաթուլ չէհրի-նէ մուլաթըլթ իթմիշ, վէ օրատա իւր կիւն գալտըգտան սօնրա Բա-լէրմօ չէհրիսն միւթէվէճէն հա-րէքէթիլէրի մուլաթըրէր պուլունմուշ տըր:

— Պրանսա հիւքիւմէթինին Տէրի-սաաթէթ սէֆարէթի թէքնէմանը Մ. Պալի հիւքիւմէթի միւշարիլէյն հա-իզմիր թէնէրալ գօնսօլաթանէսի պալ թէքնէմանըլընա, վէ մէջքիւր գօնսօլաթանէ պալ թէքնէմանը Մ. Ալիքի տախի Մուսուլ գօնսօլաթ վէ-քեալէթինէ թալիսին իթմիշ տըր:

— Հէրէքէ ֆապրիգաթ մամուլա-թընն Նէվ վէ միգաթընն արթը-րըլմաթ վէ Էվրօթա էմթաաթընն րէ-գապէթ իսէպիլէճէք պիր հալէ կէթիլիլէսի զըմընտա 30-40 պիւ-լիւր գաւառ պիր մէպալաթընն իւ-լա Էվրօթաաթ իսէպիլա իսէն մա-քիւնա, ալթաթ վէ էտէվաթը սա-րէ մուպաեաթ վէ ինապ իսէրսէ պու սանաթթա քէսպիլ մէհարէթ իթմիշ օլունարտան պիր տէ միւ-տիր ճէլա իսիլէրէք, ֆապրիգանըն պիր գաթ տահա պիւթիլիլէսի վէ Նօգսանընն իթմալ իսիլմէսի, վէ մամուլաթ մէջքիւրէնն րադ-պէթի ումուլմուլէթի ճէլա իթմէք վէ մուպաեաթ խուսուլարտա էհա-լիսն գօլաթը կէօլթիլիլ օլմադ-իւզրէ, Պէյօղլու իւր իսթանպուլուն միւշարիպ մահմէլէրինտէ պիրէր տիւքեան քիւլաթ, վէ միւթին օ-լուր իսէ, Պէյիլթիլաթաթ ապարա-թը սէնիսնտէն պիր տիւքեանտա տախի մամուլաթ մէջքիւրէնն սա-թըլմաթ, վէ ալթաթաթ տիւքեան-լարտա սաթըլմաթ մէնսուլմաթըն՝ քեալիլաթ մէմուլարա թէվտի իսիլմէսի, միւթէթալի իրատէի սէ-նիսնտէն օլմադէ, իսպիլիլ Շահա-նէ Նէգարէթինէ ինապը թընաթնա միւսաթաթ օլունմուշ տըր:

— Տիւնքի էմնէպիլի գօնսօլաթ օ-լարընտա միւսթաթաթ գապա-լարըն Նաթուլտէն Եաթսօթ պէտէնն միրի խըմէթիլէրինտէ պուլունուլ պուլունմաթաթաթաթաթ տախ պա-զը թարաթտան վուգու պուլուն իս-թիլիլաթ ինքիլիլ, Շուրալ տէվ-լէթէ, էմնէպիլ գօնսօլաթ օլարընա մախսուլ գաւառըն մաթտէի մախ-սուլէսի Նաթարը տիլգաթա ալը-նարադ, մէջքիւր գօնսօլաթ օլա-նէլէրտէ իսթիլաթաթ օլունտան թէ-պաալի Օսմանիէն, Գաթիլիլա-սիսն տէնիլէն Ղազալա թիլիլա իլէ պու գօնսօլաթ օլարա իթա ի-տիլիլ օլուն իթիլաթաթաթաթ միւշ-մի իթաթըլա միւսթէթիտ օլա-ճաթարընա վէ Եաթըն խըմէթի խըթիլիլէն Եաթսօթ պէտէիլ ասթէ-րի իթաթըն թապի, վէ թէպաալ էմնէպիլ միւթիլիլ էմաթ վէրկիսի վէ տիլիլ վէրկիլէր իլէ միւթէլէթ օլուն, լաթին Եօլարա ալթիլաթ վէ սաթիլ պու կիպիլ, էմնէպիլիլ տա-խի միւթէլէթ օլմաթըլարը վէ-գաթիլտէն մուլաթ թիլիլաթաթաթ-լարընա գաթար վէրիլիլ տըր:

— Կէլէնտէ Միլան չէհրիսն վու-

գուլի վէֆաթըն Եաթընը Պան-գը Օսմանի մուհաթաթ չիւպէսի իլիսի Րիլար Էտպարա էֆէնտիսին ճէնապէսի չէհրիմիզէ Նաթուլ իսիլմիշ օլմադէ, պու կիւն ճէնապէ ալաթ ալաֆ. սապահ սաաթ 10 տա Պէյ-օղլունտա Պրէնքիլէրին Սէնթ. Մարի քիլիսէսինտէ ինքա գըլընմա տըր:

— Գապուլը մուլաթաթ մուսնէ-լէսի պուլունտան էվէլ պիր գօմիսիսն թարաթընտան ինքա իսիլմիշ օլուն Անատոլի տէմիր Եօլունմանէն Գիլէթէ չիւպէսիլիլ գապուլը գաթի մուսնէլէրին ինքաթընա մէմուլէն Եաթընտա պիր ֆէնն գօմիսիսն մահմէլիլէն ալթիլ իսէնէթ տըր: Եօլ մէսաթիլիլ չըմէնտըթէր իստարէ-սի թարաթընտան թէպիլիլ իսիլէ-ճէք օլուն իլպու Եէնի գօմիսիսն, Նաթիա Նէգարէթինտէ տէմիր Եօլ-լար միւտիլիլ Խալիլ պէյ էֆ. հադ-րէթիլիլին թահթը ըրէտաթիլիլ-հա ֆէնն միւշարիլիլ Մ. Կալա, Անտոլ տէմիր Եօլուն գօմիսիլիլ միրալա Րաթիլ պէյ, Տէրիսաաթէթ ըրիլթըլար չիթէթիլ Նէգաթիսնտէ հիւքիւմէթի Սէնիսն գօմիսիլիլ Սէր-վիլէն էֆէնտիլ վէ տիլիլ պազը ֆէնն մէմուլարտան միւրէքէպ տըր:

— Ապրիլ իլպիլտաթընտան պէրու Եաթան Եաթմուր Սյուրն վիսնէ-թիլիլտէ հէր Նէվ մահմուլաթա ֆալ-տէպալա օլմուշ իսէ տէ, հապարա սէրին կիլթիլիլտէն, պուլուն չի-չէքէր իլէ քիլադ, ֆիլիլ վէ գալ-սը կիպի սօլուդա ազ թէհմաթիլի-տէր մէյլէ աղաթընա զարար վէրմիշ օլունուլ գանն օլունուլտը:

— Շէհրիմիզտէ ապրիլ 3 տէն Գա-գաթար տախ խաթաթըլարտան 277 վէֆիթաթ օլմուշ տըր:

— Զանթաթան ալընան սօն խա-պէրէլէ կէօրէ, զէլէլէլէր էվէլէթի չիտտէթիլ պիր տէվամ օլունուլտա-տան, ճէլիլտէ թալ թալ իւզէրի-նէ գալմաթաթաթաթաթաթ օլունուլտը:

— Իսկիլպտէն ալընան խապէրէ-րէ կէօրէ, մարտ 27 տէ թալընա իլէ Բրէթօթա պիրիլպիլիլ միւթէթաթ իւլ տէֆա խաֆիֆ սուրէթաթ հա-րէքէթիլ արգ վուգու պուլուն, վէ Եէնիլաթաթաթ տախի Եէվիլթէք-քիլ սապահը սաաթ 2 պչ. տա խա-ֆիթէ վէ 8 պչ. տա չիտտէթիլիլ վէ բադար կիճէսի սաաթ Գտա խա-ֆիթէ օլմաթ իւզրէ իւլ տէֆա զէլ-զէլէ հիսս օլունմուշ տըր:

— Ապրիլ ֆուրթունտաթընտ Եու-նան սուլարընտա պիր իլի կէսի իլէ իւլ բարադաթաթ տահա բարալան-միշ իսէ տէ, գաթթան վէ թալաթա-լարը գուրթըլունուլ տըր:

— Տիւն կիճէ Հէյպէլի-աթաթաթ պիր հարիլ վուգու պուլուն տըր: Բադար իլիլիլ սաաթ 8 րատ-տէլէրինտէ Իսկիլաթաթաթ Տադ հա-մաթընա վազը պիր մէյլաթնտէ, պիր գալ Մուսնէլի իլլէթ իսիլա, մուսնիլաթն արալարընտա պիր Նի-գա չըքարաթաթ, մէյլաթնէնն ճամ-լարըն տախի գըրտըլարընտան, ճամըն Պետրոս իսթիլտէ պիր քիմէ միւսաթիլիլ իլէ, մէրգուլարըն Նի-

զասընք մէննէ սայ իտերքէն, իշէ-
րինտէն թէնէքէն Միշոն՝ դամա իւն
Պետրոսու թէնէքէն Սուրէթտէ
վուրմուշ, վէ ֆիրար իտերքէն տեր-
տէսթ իտիլիզ զապըթաեա թէսլիմ
գըլնմըլ տըր: Մէճրուհ իսէ, պիր
ազ սօնրա միւթէնսիրէն վէֆաթ
իթմիշ տիր: Բիվաեթէ նէգարէն
պիշարէ մագթուլ 35 եաշլարնտա
օլուպ, էվիլ վէ 3 էվլատ սահիպի
իմիշ:

— Վագթ իլլէ Ֆօլց Անթուան է-
ֆէնտինին խըտմէթինտէ պուլուն-
մուշ օլան խըրվաթ Եօֆան՝ քէնտի
եէրինէ կէշմիշ պուլունան իզգէթա-
ղաեա չըգան ճուսաա իրթէսի կիւ-
նիւ թէսատիւֆիլէ, պազը թաճգի-
րամիզ սօղլէրտէն սօնրա, համիլ
օլտուղու լէվօլէր իլէ մէրգուսու
պաշընտան աղըր սուրէթտէ եարա-
լամըլ տըր: Ճարիհ տէրտէսթ իտիլ-
միշ, վէ մէճրուհ տախի Ալթընճը
տախիլէ խաթմախանէինէ նագլ օ-
լունմուշ տուր:

ՊԻՐ ՏՕԼԱՆՏԸՐԸՃԸԼԸԳ

Հասան պէյ նամընտա պիրի, ար-
զուհալ եազտըրմագ իւզրէ Եէնի-
ճամի հավլիսինտէքի քեաթիպլէր-
տէն իքի քիշիէ միւրաճաթլա, եազըլ-
լամըլ, վէ ուշաղը Մուսթաֆաեը
օրատա պրագըլ, քէնտինին պիր
միւտտէթ սօնրա քէօթրիւ իւզէրին-
տէ պուլունաճաղընը, վէ քեաթիպ-
լէր ուշագ իլէ պէրապէր կէլտիք-
լէրինտէ, իւճրէթլէրինի վէրէճէկիւ-

նի պէեան իլէ, քէնտինի կիտէր:
Քեաթիպ էֆլէր արզուհալ եա-
զըլ ուշագ իլէ քէօթրիւէ կիթ-
տիքլէրինտէ, Հասան պէյի պու-
լուրար վէ չու եօլտա թէնէքէնտա
պուլունմուշ տուր:

— Սիդ Իզմիտ մէմուրարը ալէյ-
հինտէ պիր թագըմ սէօզլէր եազ-
տըրտընը. պիզ բօլիս մէմուրու-
եուզ. սիզի գարաղօլա կէօթիւրիւպ
հիւքիւմէթ մէմուրարընա թէսլիմ
իլլէնէճէեիլ, եօգսա պիզէ պիր
չօգ բարա վէրմէնիլ լազըմ տըր:
Քեաթիպլէր պու սէօզլէրի սէօյ-
լէմէքլէ պէրապէր, պէյի իւզէրի-
նի արաշլըրըլ, էվրէքընը ալըրար,
վէ 20 լիրա իսթէրլէր իսէտէ, իւզէ-
րինտէ եալընը 10 լիրա պուլուն-
տուղունտան, միւսմաիլէյս պու 10
լիրաեը վէրլէր, վէ քեաթիպլէր պու-
նունալ գանաթ իթմէեէրէք,
պիրլիքտէ Իսկիւտարա կէշէրլէր,
վէ օրատա պէյի ալթուէն սաաթը
իլլէ գօրտօնուհու տախի ալըրար:
Կէօեա գուսուր 10 լիրա վէրլիտի-
կինտէ, իշպու սաաթ գօրտօն իեա-
տէ օլունաճագ իմիշ:

Քեաթիպ էֆէնտիլէր՝ իլլէրինի
կէօթիւնէ սիվիլիլլէր:
Քէյֆիէթ զապլթիւնէ նաղըր
պէյ էֆ. հազրէթլէրինին մալիւմ-
լէրի օլունա, թաճգըլթըլ ամիւ-
գէ իճրասըն էմիլիլ, քէնտիլէրինէ
քեաթիպ սիւսիւ վէրէն էշխաթըն՝
Եէնի-ճամի հավլիսինտէ արզուհալ-
ճըլըգ իտէն թրապիզօնու Սալիհ
իլլէ լէֆիգի Մազհար նամընտա իքի
չախս օլտուղու անաշըլմասըլլա

տէրտէսթ իտիլիլլէր, վէ իսթիւն-
վապարընտա վուգուի հալի իգրար
իլլէմիշէր տիր:

Հազգը սիւքիւթ օլարագ ալընան
10 լիրատան 8 ինի պիրի վէ տիկէր
2 սինի լէֆիգիլ ալմըլ, վէ սաաթ իլլէ
գօրտօն՝ զէվէսինէ հէտիէ իթմէք
իւզրէ իքիւնի չախտա գալտըլը
անաշըլմըլ օլմասըլլա, խտնէլէրի
արաթըլմըլ, վէ սաաթ իլլէ գօրտօն
պուլունմուշ իսէտէ, լարալարտան
6 լիրա մէյտունա չըգարըլարագ,
տիկէր 4 լիրա չայ օլմուշ տուր:

Հէրիֆլէր թաճըլ թէվգըֆտա
օլտուղլարը կիպի, պու պապտէքի
թաճըլգաթա տախի տէվամ օ-
լունմագ տա պուլունմուշ տուր:

Գ Յ Լ Ե Ր Ա

Բուսիտան ալընան մալիւմաթա
կէօթէ, բուսի մարտ 1 տէն 15 ինէ
գատար Բօտօլիա էեալէթինտէ գօ-
լէրաեա 460 քիլի թուլթուլուպ,
պուլարտան 120 սի վէֆաթ իթմիշ,
վէ մարտըն 15 ինտէն ապրիլ իպ-
թիտասընա գատար Ուֆէ գազա-
սընտա 113 վուգուաթտան 35 վէ-
ֆիեաթ վուգու պուլմուշ, վէ սաիր
էեալէթլէրտէ վուգուաթ վէ վէ-
ֆիեաթը ճիւզիեաթտան իտուկի
թաճըլգը գըլընմըլ տըր:

Ի Լ Ա Ն

Գալաթաա Պօրսա խանընտա իշ-
պու Իտի Ֆըթըն Արիֆէ կիւնիւ
ճիզտանըմ հէր նաթըլա զայ իլլէտի-
կիմտէն, ճիզտանը մէքըլար տէրու-

նիտէ մալիւմէլ միգտար մէպալի-
ղի հէր քիմ պուլտու իսէ, քէնտի-
սինէ թէրք, անճագ մէքըլար ճիգ-
տանտա, կիւմիւշ իւզէրինէ մահ-
քիւք վէ միւնաճաթ գապիլինտէն
օլարագ իսմի աճիգանէմէ ախա «Եա-
ալի էլ ալէա» իպարէսիլլէ մուհար-
լէր միհրի, մէքըլար խանտա 66
նուվէրօ իլլէ մուրագգամ իտարէ-
խանէմէ կէթիլիպ թէսլիմ իլլէմէ-
սինի լէճա, վէ իշպու միհր իլլէ հիշ
պիր. քիմսէնտէ տէյն սէնէտիմ օլմա-
եիպ, եալընըլ մաաշըլ աճիգանէմի
ալտըլըմ հալտէ, իսթիմալ իլլէ-
տիկիմ ճիհէթլէ, պուլուն քիմսէ-
եէ ֆայտէսի օլմաեաճաղընը, վէ
պու միհր իլլէ պիր շէյ զուհուր ի-
տէնէք օլուր իսէ, աալա վէ գաթա
միւթէպէր թուլթուլամաեաճաղընը
իլլան իտէրիմ:

Իմզու

Մէքթէպի Սէնաիլ Ծահանէ
Թահսիլտարը
Է Լ Ն Ա Ն Ա Լ Ի

ԴԱԼԱԹԱ ՊՐՄԱԼԸ

Գալաթա 13 ապրիլ	
Ումուսի 12 ապրիլ գար. գուր. 24 1916	
աշըլ. 13 տուպըլ գ. ք. գուր. 24 1916	
Իւնիֆիէէ գատ.	
Սէրի A. Ա. Իսթիգրագ	56 30
« B. Բ. գուր.	34 20
« C. Գ. ք. ք.	25 35
Բուսիլի չըմէնտըֆէրի	92 25
Ազշէ ֆայիլի	106
Բաթօր	22
Հէվալէսիք	22
ՊԱՆԳԱ ԱԳՍՈՆԱԼԱՐԸ	
Գրէտի փէնէրալ	8 02

- Ձիւնքի գօնթ Արթօֆ չիմտիտէն աեաղընը Պագգա-
րանըն խանէսինէ սօգմուշ:
- Նէ՞ տէրսինիլ:
- Իսթէրսէնիլ իսպաթընը սիզէ կէօսթէրէեիմ:
- Պարօն, ճէպինտէն քիւշիւք պիր քեաղըտ չըգարարագ,
- Արթօֆ, պու կիւն պէնիմ էվիմտէ թաամ իտէճէք
լքէն, պագընըլ սաաթ օնտա պանա Նէ՞ եաղմըլ տըր, տէ-
տի, վէ ալէնի սուրէթտէ աթիտէքի ճիւմէլլէրի օգուտու:

«Աղիգիմ պարօն,

էրքէյին թասավուրուհու գատըն իճրա իտէր: Իշպու
հիւքմիւն, պու կիւն սիզին խանէնիգտէ էօյլէ թաամըն իթ-
մէկէ կէլմէմէ Պագգարանըն միւսաատէ իթմէտիկինի իսպաթ-
տան պաշագ մագսէտի եօգ տուր: Պու գատըն սինիլիլ օլ-
մասըլլա, հավա ալմաեա իլթիեաճը պուլունտուղունտան,
աթէյին քէօշէսինտէ սօղուգ պիր թավուգ իլլէ պիր միգտար
գօգլէթ եէտիքտէն սօնրա արապա իլլէ տիշարը չըգաճաղըլ:

«Պախթիեար վէ մէսուա օլան պիր քիմսէնէ աֆլ իթ-
մէնիլլի լէճա իտէրիմ:

«ԳՕՆԹ ԱՐԹՕՅ»

Պարօն՝ մէքթուպը մէքըլարու օգուտուգտան սօնրա,
իքի մուսահիպինէ թագտիմ իտէրքէն:

— Կէօթիւեօրսուհուգա՝ իշպու մէքթուպ Պ. մարգասընը
հավի քեաղըտ իւզէրինէ եաղըլմըլ տըր: պու հարֆ իսէ,
Պագգարա իսմինի իրաեէ իթտիկի կիպի, քեաղըտըն պիր
թարաֆընտա տախի պիզգաթ Պագգարանըն խաթթըլ տէսթի
իլլէ չու ֆըգար եաղըլմըլ տըր:

«Հէտիեէնիլլէ թէշէքըլար իտէրիմ, աղիգիմ: Քիւշիւք
Բուսիալընըլ դաեթ ճալիպ տիր, վէ պէն օթուգ չաղլարընա
վասըլ օլտուղում, վէ գատընլար անճագ պու սիննտէ գալպէ
մալըր օլտուղլարը ճիհէթլէ, քէնտի հազգընտա իզհարը մու-
հապպէթ իտէպիլմէքտէեիմ:

«ՊԱԳԳԱՐԱ»

չըգարմասը, անըն ֆիքըրինտէ էյի պիր թէնէսիր հասըլ իտէ-
մէզ իտի: Ֆիլվագըլ էկէր Շէրիւպէն աղըրճա մէճրուհ օլա-
րագ, գալպինտէ հասըլ օլմուշ օլան մուհապպէթին իւմիտ-
սիզիկի թէնէսիրիլլէ էօլմէեի պախթիեարըլ գատ իտէրճէ-
սինէ պիր թավը ու հարէքէթտէ պուլունմուշ օլաա իտի,
մատամ վան-Հօբու թէվէճիւհիւնիւ տաճա զիեատէ ճէլպ
իտէպիլիլ իտի: Իմտի պու խուսուտա չարքըգ հարէքէթտէ
պուլունմուշ օլտուղունու պիզգաթ անլամագտա իտի իսէ տէ,
Մ. տը Գամպօլհուն քէնտիսինէ շէրիք օլմուշ խուսիկին տիւ-
չիւնմէքլէ թէսլիլլի պուլմագտա իտի, չիւնքի մարքիլին պիր
չէյտէն խապէրի օլմաեաճաղընա գանարագ, հավա ալմագ
իւզրէ մէրգուսու էվտէն տիշարը չըգարան՝ մէրգում օլմուշ
իտի: Շիւպհէսիլլէ էկէր Բօգամպօլ սըր վիլիամըն լէյինէ
միւրաճաթ իթմէ, օ եօլտա հարէքէթ իթմէզ իտի: Հալպու
քի պու մատտէ հազգընտա սըր վիլիամըն լէյին սօրուլմամըլ
իտի, վէ մէրգուսուն ֆիքըրինի իսէ, տիկէր օլ գատար մատ-
տէլէր իշպալ իթմիլլէր իտի քի, Շէրիւպէնի տիւշիւնէմէզիտի:
Մ. Սօգար վէրնի, զիհինի պիր թագըմ խուսուտաթ իշ-
ղալ իթտիկի ճիհէթլէ, օ կիճէսի լաեըլըլա ուսուեաճաղըլ,
սապահլաեըն, սըր վիլիամըն էմրի իւզէրինէ Բօգամպօլ թա-
րաֆընտան եաղըլմըլ օլան մէքթուպու քէնտիսինէ կէթիլլէն
խըղմէթեարը թարաֆընտան ուսանտըրըլտըլ:

Խաթըլարտա օլտուղու վէճէլլէ, մէքթուպը մէքըլարտէ,
գօնթուն պահսընա մուվաֆֆագաթ իթմէսի, վէ Պուլունի
օրմանընտա վագթը մուսյեհէնտէ պուլունմասը իսթար իտիլ-
միշ իտի: Պիր կիւն էվլէլ քէնտիսինէ պու միւսաատէ իտիլ-
միշ օլաա իտի, Շէրիւպէն մէմուն օլաճագ իտի: Էվլէլ է-
մրտէ չու սէպէպլէքի, գարնըլ աճ օլան պիր ատէմին էֆ-
քեարը, միւքէմիլլէն գարնըլ տօեուրմուշ վէ ալէա մէտօգ
չարապընտան իշմիշ ատէմիլլէն էֆքեարընտան տաճա զիեա-
տէ միւսէրարս օլուպ, պիր տէ Պագգարաեա քէնտիսին սէվ-
տիլլէմէտիկի հալտէ, կէնճ Բուսիալընըն լիգգաթ ու մէր-
համէթի պէր թարաֆ իտէրէք, ատէթա քէլպ կիպի քէնտի-
Բ—323

